

Toimintamallien kuvaus:  
Näin mallit toimisivat kolmessa erilaisessa tilanteessa

## Luonnonkatastrofi Suomessa

|                                   | Yhteisöltä yhteisölle -malli                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Asiantuntevasti tarpeen mukaan -malli                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Avun saaja</b>                 | "Punainen Risti on osa paikallista yhteisöäni ja minulle tuttu. Minuun otetaan yhteyttä ajoissa ja hienotunteisesti, ehkä jo ennen kuin osaan pyytää apua. Apu tulee tutuilta ihmisiltä, jotka tietävät tilanteeni ja kykenevät reagoimaan nopeasti. Koen, että minusta pidetään huolta ilman, että minun tarvitsee hakea apua aktiivisesti."                                                                                                                                                                            | "Saan nopeasti asiantuntevaa ja organisoitua apua. Minut ohjataan eteenpäin auttavalle taholle tai saan suoraan apua osaavalta vapaaehtoiselta tai työntekijältä. Voin luottaa siihen, että järjestelmä toimii ja että apu on laadukasta ja oikea-aikaista."                           |
| <b>Vapaaehtoinen</b>              | "Halusin päästä mukaan auttamaan, kun huomasin naapureideni tarvitsevan apua katastrofin jälkeen. Ilmoittauduin mukaan vapaaehtoiseksi ja pääsin heti auttamaan. Toimimme yhdessä osana yhteisöä ja uusia vapaaehtoisia liittyy mukaan päivittäin. Jatkan vapaaehtoistoimintaa niin kauan, kuin se on oman elämäntilanteeni kannalta mahdollista. Jos tilanne pitkittyy, aion palata vapaaehtoiseksi tarpeen mukaan niihin tehtäviin, jotka vaikuttavat kiinnostavilta ja, joihin osaamistani ja kokemustani tarvitaan." | "Olen Punaisen Ristin kouluttama vapaaehtoinen. Olen ylläpitänyt osaamistani ja operaation alkaessa olin käytettävissä ja valmis auttamistehtäviini. Perustehtävien lisäksi vapaaehtoisrooliini kuuluu uusien vapaaehtoisten laadukas vastaanotto ja tehtäviin perehdytys."            |
| <b>Yhteiskunta / suuri yleisö</b> | Punainen Risti nähdään osana paikallista yhteisöä. Apu koetaan inhimillisenä, läsnä olevana ja helposti lähestyttävänä. Yleisö kokee, että apu tulee yhteisön sisältä ja että Punainen Risti tukee yhteisön omaa toimintakykyä.                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Punainen Risti näyttäytyy asiantuntevana ja tehokkaana kriisitoimijana. Apu on nopeaa, koordinoitua ja näkyvää, esimerkiksi telttasairaala tai liikkuva yksikkö. Yleisö kokee, että järjestelmä toimii ja että Punainen Risti on osa viranomaisten rinnalla toimivaa kriisinhallintaa. |

## Vakava väkivaltatilanne koulussa

|                                   | Yhteisöltä yhteisölle -malli                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Asiantuntevasti tarpeen mukaan -malli                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Avun saaja</b>                 | "Paikallinen Punaisen Ristin yhteisö on läsnä koulussa tai sen ympäristössä. Tunnen vapaaehtoiset tai työntekijät entuudestaan. He tarjoavat tukea matalla kynnyksellä ja osaavat kohdata minut empaattisesti. Koen, että minua kuunnellaan ja että saan tukea myös vertaisteni kautta."                                                                                                                            | "Minut ohjataan nopeasti henkisen tuen ammattilaiselle tai koulutetulle vapaaehtoiselle. Saan tukea esimerkiksi verkkoauttamisen kautta. Tuki on asiantuntevaa ja turvallista. Voin luottaa siihen, että saan juuri tarvitsemaani tukea."                                                                                        |
| <b>Vapaaehtoinen</b>              | "Tapahtuma järkytti minua valtavasti ja halusin tehdä jotain auttaakseni uhreja ja heidän läheisiään. Tein muutaman tunnin vapaaehtoisvuoron koululla tapahtumaa seuraavana päivänä ja koin pystyväni auttamaan olemalla läsnä ja kuuntelemalla. Vapaaehtoisena toimiminen vähensi omaa ahdistustani huomattavasti. Opin, että yhteisöni on vahva kiirisin kohdatessa ja olen vähemmän huolissani tulevaisuudesta." | "Toimin päivystävänä vapaaehtoisena säännöllisesti. Välittömästi tapahtuman jälkeen palvelumme käyttäjämäärä kasvoi äkillisesti ja hälytimme vapaaehtoisvuoroihin lisää koulutettuja vapaaehtoisia. Vastaanotimme myös ison joukon uusia vapaaehtoisia ja koulutimme heidät toimimaan vastaavissa auttamistilanteissa jatkossa." |
| <b>Yhteiskunta / suuri yleisö</b> | Punaisen Ristin rooli nähdään osana kouluyhteisöä ja nuorten arkea. Apu koetaan empaattisena ja yhteisöllisenä ja esimerkiksi vertaistuki ja henkinen tuki ovat helposti saatavilla. Vanhemmat ja opettajat kokevat, että Punainen Risti tukee yhteisön toipumista. Punaisen Ristin läsnäolo tuo turvaa ja jatkuvuutta.                                                                                             | Punainen Risti toimii nopeasti ja ammattimaisesti, ja apua tarjoavat kriisityöntekijät tai verkkoauttajat. Apu on kohdennettua, asiantuntevaa ja vaikuttavaa. Yleisö kokee, että Punainen Risti on osa viranomaisen tukiverkostoa, ja että järjestö tuo lisäresursseja tilanteeseen.                                             |

## Laajamittainen infrahäiriö

|                                   | Yhteisöltä yhteisölle -malli                                                                                                                                                                                                                                                                    | Asiantuntevasti tarpeen mukaan -malli                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Avun saaja</b>                 | "Naapurustossani toimii Suomen Punaisen Ristin avun yhteisö, joka tietää, että tarvitsen apua esimerkiksi lääkkeiden tai lämmityksen kanssa. He ottavat minuun yhteyttä tai tulevat käymään. Koen, että yhteisö kannattelee minua, ja että en ole yksin."                                       | "Saan tiedon, että Punainen Risti on perustanut tukipisteen tai liikkuvan yksikön alueelleni. Voin hakeutua sinne saadakseni apua. Tuki on tehokasta ja hyvin organisoitua. Kaikki tietävät, mihin mennä, miten toimia ja mistä saa apua."                                                             |
| <b>Vapaaehtoinen</b>              | "Olen seurannut tilanteen kehittymistä huolestuneena jo pitkään eri tietolähteistä. Moni yhteisösäni kärsii tilanteesta jo nyt ja tulevaisuus huolestuttaa. Itselläni on toistaiseksi hyvä tilanne ja voimavaroja auttaa, joten keskityn siihen."                                               | "Toimintaryhmäni on kouluttautunut auttamaan juuri tämäntyyppisiissä auttamistilanteissa. Jos avuntarve kasvaa, kehitämme omaa osaamistamme ja saamme mukaan toimintaryhmään uusia koulutuspolun käyneitä vapaaehtoisia. Tiedän mitä tehtäviini kuuluu ja minkälaista sitoutumista minulta odotetaan." |
| <b>Yhteiskunta / suuri yleisö</b> | Punaisen Ristin vapaaehtoiset tunnistetaan naapureina ja paikallisina toimijoina. Apu, kuten lääkkeiden toimitus tai tarkistuskäynnit, koetaan luontevana ja luottamuksellisena. Yleisö kokee, että Punainen Risti on osa yhteisön resilienssiä ja että se vahvistaa paikallista toimintakykyä. | Punainen Risti näkyy mediassa ja viranomaisten viestinnässä selkeänä toimijana. Apu on keskitettyä ja tehokasta, ja tilanteeseen on valmistauduttu etukäteen. Yleisö kokee, että Punainen Risti tuo järjestystä ja selkeyttä tilanteeseen.                                                             |